

N:o 76.

Af Herr **Olof Jonsson:** *Angående försäljning af vissa kronan tillhöriga mindre hemman och lägenheter, samt användande af därför inflytande medel.*

En fråga som vid flera riksdagar varit föremål för behandling, men, enligt min tanke, ännu icke funnit sin lyckliga lösning, är den som rör försäljning af vissa under Kongl. Kammarkollegii förvaltning ställda, för statsverkets räkning utarrenderade, kronan tillhöriga hemman och lägenheter. Sålunda beslöt 1874 års Riksdag att de egendomar, för hvilka årliga arrendeaifgiften icke öfverstege 200 kronor och hvilkas bibehållande åt kronan icke på grund af befintlig skogstillgång eller dylikt påkallades, skulle i den mån arrendekontrakten icke hindrade detta få under vissa vilkor till den högstbjudande försäljas och att de medel som derigenom inflöte skulle användas till inköp af skogbärande eller till skogsodling tjenlig mark etc.; hvilket beslut af sistlidne Riksdag jemväl utsträcktes till egendomar som efter år 1874 kommit under förvaltning af ofvannämnda embetsverk. De olika förslagsställare, som afsett försäljningens utsträckande till egendomar med jemväl högre arrende, hafva deremot icke lyckats att vinna Riksdagens bifall för sina förslag.

Att döma af diskussionerna har Riksdagen vägrat sitt bifall till dessa förslag, icke på grund af ett befaradt dåligt resultat i afseende på köpeskillingarnes belopp gent emot arrendebeloppen, ty de erfarenheter som vunnits derutinnan äro alltför slående och tydliga, utan till följd af den fara, som ligger uti en förvandling af statens fasta egendomar till rörliga — för ofta mindre nödiga anslag lätt tillgängliga medel. I detta mitt antagande styrkes jag ytterligare af beslutet att i utbyte mot de försålda fastigheterna förskaffa sig kanske ännu mindre inkomstbringande skogsmarker och flygsandsfält.

Otvifvelaktigt är det likväl, att de summor som en utsträckt försäljning till äfven egendomar, för hvilka årliga arrendeaftigten icke öfverstege till exempel 500 kronor, skulle inbringa, kunna fördelaktigare användas till tvenne ändamål, som icke gerna kunna medföra några frestelser att onödigtvis öka statsverkets tvifvelsutän åndå nog stora utgifter, nemligen till förstärkande af statsverkets grundfond och till förminskande af statens skuld.

Af skäl, som hvar och en känner och som för öfrigt återfinnas i Kongl. Maj:ts proposition om statsverkets tillstånd och behof för de senaste trenne åren, torde med full sannolikhet kunna antagas att statsverkets grundfond borde uppgå till femton millioner kronor, om Statskontoret, äfven under de år statens inkomster inflyta till beräknade belopp, skall kunna undgå att begagna sig af kassaförlag ifrån Riksgäldskontoret — och att ensamt med de åtgärder sistlidne Riksdag vid behandlingen af frågan om Statskontorets kassaförlag ifrågasatte, kunna vinna detta mål, har väl ingen sannolikhet för sig. Att Riksgäldskontoret för hvad de sålda egendomarne derutöfver kunna tilläfventyrs inbringa bör, under därför gynsamma konjunkture, kunna med fördel uppköpa utelöpande obligationer, kan väl icke heller be-
tviflas.

Då således en vidsträcktare försäljning af de för statsverkets räkning utarrenderade hemman och lägenheter bör ur affärsmässig synpunkt varda fördelaktig samt leda till minskning af kostnaderna för domänförvaltningen; då statens skogsegendomar kanske aldrig komma att lemna en procent i netto och då den nytta en *möjligen* väl-skött kronopark för exemplets skull är afsedd att utöfva på den omtänksamme private personens skogshushållning, troligen motväges af den större trygghet, den tanken att ett kommande virkesbehof alltid kan få köpas från den närbelägna kronoparken bibringar den besiningslöse skogssköflaren och sålunda derutinnan verkar skadligt, så tror jag mig ega grundade skäl att föreslå,

det Riksdagen må för sin del medgifva, att den under 1874 och 1879 års riksdagar beslutade försäljning af sådana kronan tillhöriga, under Kammarkollegii vård ställda och för statsverkets räkning utarrenderade hemman och lägenheter, hvilkas bibehållande åt kronan, icke på grund af särskild anledning påkallas, varder utsträckt jemväl till sådana — för hvilka årliga arrendeaftigten icke öfverstiger 500 kronor, och att de medel dylika försäljningar härefter

inbringa, må med högst tio millioner kronor användas till förstärkande af statsverkets grundfond och derefter återstående beloppet ingå till Riksgäldskontoret för att dermed minska statens skuld medelst uppköp af utelöpande obligationer.

Stockholm den 26 Januari 1880.

Olof Jonsson
i Hof.

N:o 77.

Af Herr **Carl Magni**: *Om införseltull å majs.*

Vid sistlidne riksdag har jag i motion påpekat de skadliga verkningar som importen af majs i så många afseenden förorsakar, till följd af dess användande för tillverkning af bränvin. Till de motioner jag anfört skulle kunna läggas flera och dessa derjemte närmare utvecklas. Men då jag känner, att Bevillnings-Utskottet inom sig har män, som, bättre än jag, förmå utveckla de anförda skälen, och då jag derjemte hoppas på ett välvilligt begrundande deraf, inskränker jag mig till, att med åberopande af de motiv, jag i motionen n:o 103 vid sistlidne riksdag anfört, härmed vördsamt föreslå,

att Riksdagen beslutar pålägga artikeln majs införseltull med 30 öre per kubikfot.

Stockholm den 27 Januari 1880.

Carl Magni.
